

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. M.**, narodenej X., bývajúcej v L., zastúpenej opatrovníčkou Mgr. A. M., PhD., narodenou X., bývajúcou v L., proti odporcovi **MUDr. Š. S.**, primárovi psychiatrického oddelenia Fakultnej nemocnice L. Pasteura v K., **o splnenie povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 5 000 eur**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 9 C 62/2010, o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. júla 2010 sp.zn. 11 Co 199/2010, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 16. júla 2010 sp.zn. 11 Co 199/2010 a uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves z 28. mája 2010 č.k. 9 C 62/2010-42 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 28. mája 2010 č.k. 9 C 62/2010-42 nepriznal „navrhovateľke“ [za ktorú považoval Mgr. A. M., PhD.] oslobodenie od súdnych poplatkov a zamietol aj jej návrh na ustanovenie zástupcu. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že „u navrhovateľky“ nie sú predpoklady na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a tým ani podmienky na ustanovenie zástupcu podľa ustanovenia § 30 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie „navrhovateľky“ uznesením zo 16. júla 2010 sp.zn. 11 Co 199/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu týkajúcimi sa nesplnenia podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala Mgr. A. M., PhD. [„ako opatrovníčka poškodenej - matky“] dovolanie. Uviedla, že uznesenie napáda z dôvodu vady spočívajúcej

v tom, že súdy nižších stupňov konali ako s navrhovateľkou s ňou, hoci v skutočnosti navrhovateľkou je jej matka [označená ako „poškodená“]. V dovolaní tiež namieta „ignorovanie relevantných skutočností“ v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkonu jej matky [„poškodenej“].

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p.] dospel k záveru, že sú splnené procesné podmienky konania o dovolaní; dovolateľka síce sama nemá právnické vzdelanie a nie je ani zastúpená advokátom [§ 241 ods. 1 O.s.p.], vzhľadom na povahu ňou napadnutého rozhodnutia [okrem iného aj o tom, že sa jej zástupca neustanovuje] bolo by v rozpore so zmyslom tohto dovolacieho konania zotrvať na imperatívne bezpodmienečného zastúpenia. Dovolací súd potom prejednal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže dovolanie smeruje proti uzneseniu [§ 243a ods. 3 O.s.p.] a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ale i rozhodnutie súdu prvého stupňa, treba zrušiť, pretože konanie, ktoré im predchádzalo má vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Danosť tejto vady zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu a spôsob rozhodnutia súdu. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia treba pritom rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dňa 17. marca 2010 bolo na súde prvého stupňa osobne podaný „Návrh na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000 eur, z dôvodu úmyselného vydania nepravdivého znaleckého posudku na poškodenú“. Za „navrhovateľku“ je v tomto podaní, ktoré je podľa jeho obsahu nepochybne návrhom na začatie konania, označená Mgr. A. M., PhD., rod.č. X. a za „poškodenú“ A. M., rod. č. X.. Návrh smeruje proti odporcovi MUDr. Š. S., primárovi psychiatrického oddelenia Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. Z rozhodujúcich skutočností uvedených v podaní, z ktorých sa vyvodzuje právo na splnenie povinnosti odporcom zaplatiť „poškodenej“ nemajetkovú ujmu 5 000 eur, vyplýva, že odporca nepravdivým znaleckým posudkom podaným v konaní Okresného súdu Poprad vedenom pod sp.zn. 15 Ps 2/2004 o návrhu na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, zasiahol do práva „poškodenej“ na ochranu jej osobnosti. Z obsahu spisu [č.l. 55] tiež vyplýva, že uznesením Okresného súdu Poprad z 8. marca 2004 č.k. 14 P 410/2004 bola Mgr. A. M., nar. X., ustanovená za opatrovníčku pre A. M., nar. X. s tým, že ustanovená opatrovníčka je

oprávnená za menovanú vystupovať pred úradmi, súdmi a inými orgánmi, podávať sťažnosti, návrhy, podnety a podobne.

Podľa dovolacieho súdu z obsahu návrhu na začatie konania a jeho príloh bolo zrejmé, že Mgr. A. M., PhD., aj napriek nesprávnemu označeniu sa za „navrhovateľku“, mala v skutočnosti vôľu podať návrh na začatie konania v mene „poškodenej“, svojej matky, ako jej opatrovníčka. Súdny nižších stupňov potom mylne považujú za navrhovateľku Mgr. A. M., PhD., nar. X., nesprávne skúmali a posudzovali z hľadiska ustanovení § 30 a § 138 ods. 1 O.s.p jej pomery, namiesto pomerov skutočnej navrhovateľky A. M., nar. X..

Dovolací súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že odvolací súd konal v danej právnej veci inak, ako mu to stanovil Občiansky súdny poriadok, a tým znemožnil A. M., nar. X., realizáciu jej procesných práv. Takéto konanie odvolacieho súdu je porušením práva na súdnu ochranu a predstavuje vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy zo zákona dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zrušil [§ 243b ods.1, 2 O.s.p.]. Zrušil aj uznesenie súdu prvého stupňa, pretože má rovnaké vady, pre ktoré sa zrušilo uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie [§ 243b ods. 3 O.s.p.].

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania [§ 243d ods. 1 O.s.p.].

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. marca 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová